

GOTTLOB

ASPECTE ISTORICO-GEOGRAFICE, DEMOGRAFICE ȘI ECONOMICE

În prezenta lucrare, am dorit să evidențiez aspecte legate de istoria, geografia, demografia și economia comunei Gottlob de la înființarea acesteia până în prezent.

Procesul de studiu și cercetare a avut la bază documente din arhiva personală, din arhivele primăriei Gottlob, cât și documente provenite de la colecționari și istorici zonali.

Totodată, pe lângă informațiile obținute prin viu grai de la băștinașii locului, la baza prezentei lucrări au stat informații și documente aflate în arhiva Muzeului Banatului, Bastion, arhiva Universității din Oradea, Institutul Național de Statistică al Populației, cât și alte surse.

Prin această lucrare mi-am propus să evidențiez particularitățile geografice specifice zonei, evenimentele istorice care au condus la înființarea comunei cât și evoluția în timp a structurii etnice și demografice.

Am scos în evidență, prin comparație între diferite decenii, date referitoare la fluctuația populației, evoluția economică pe sectoare de activitate, procesele de dezvoltare și modernizare ale infrastructurii locale, a serviciilor publice, cât și aspecte legate de multiculturalitate și interculturalitate, aspecte care fac din comuna Gottlob un spațiu armonios, cu potențial economic cât și un cadru respectuos față de graiul și obiceiurile naționalităților care compun această comună.

Profesor Banciu Adrian

CADRUL NATURAL AL COMUNEI GOTTLÖB

1. Așezarea geografică, suprafața și vecinii

Comuna Gottlob este situată în vestul Câmpiei de Vest la intersecția paralelei de 45° 56' 36" latitudine nordică cu meridianul de 20° 42' 40" longitudine estică. Datorită acestei poziții geografice, această comună are o climă temperat-continentală moderată.

Se află la o distanță de 54,7 km de municipiul Timișoara, 23,2 km de orașul Sânnicolau Mare și 18,2 km de orașul Jimbolia. Comuna Gottlob este formată din satul Vizejdia și se învecinează cu următoarele comune: Tomnatic, Lovrin, Lenauheim, Comloșu Mare.

Gottlob-ul a recăpătat statutul de comună prin Legea 54 / 2004, desprinzându-se administrativ de comuna Lovrin.

Fig. 1. Intrarea în Gottlob pe DJ 759

(sursa:banatulmeu.ro)

În prezent, comuna Gottlob are o suprafață totală de 3.985,06 ha dintre care : 2.562,36 ha reprezintă teren arabil extravilan, 396,52 ha – teren arabil intravilan, 98,18 ha - pășune comună, 928,00 ha - teren arabil extravilan utilizat de Stațiunea de Cercetări Agricole Lovrin (*Arhiva Primăriei Gottlob*).

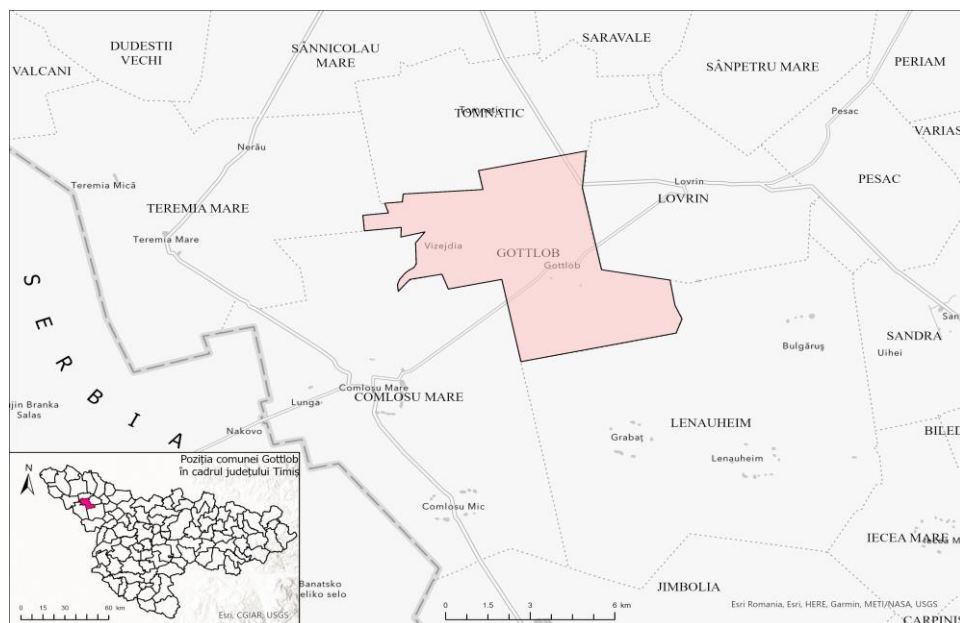

Fig. 2 . Poziția comunei Gottlob în cadrul județului Timiș

2. Evoluția paleogeografică

Apele Mării Panonice extinse în aceste locuri s-au retras cu multe sute de mii de ani în urmă, rămânând un fund de mare pe care apele curgătoare l-au transformat în mlaștină cu unele grinduri pe care se dezvoltă o vegetație abundentă. *Griselini*, aflat pe meleagurile acestea (1774 - 1776) amintea „Mlaștinile numeroase și apele stătătoare făceau pe atunci aerul extrem de nesănătos...”. Caracterul mlaștinos al acestei regiuni a persistat până aproape în timpurile noastre.

Este cunoscut că înaintea marilor lucrări de canalizare efectuate de către austrieci în secolul al XVIII-lea, harta fizico-geografică a Banatului prezenta mari deosebiri față de situația actuală. În special în perioada ploilor și a topirii zăpezilor se formau suprafețe imense de apă, a căror întindere varia după anotimp.

Câmpia de Vest și Dealurile de Vest fac parte structural din Depresiunea intermontană Panonică și s-au scufundat aproximativ odată cu Transilvania, tot pe locul unui masiv hercinic (microplaca Panonică). Pe teritoriul României se disting trei sectoare: *sectorul nordic* (Satu Mare - Oradea, scufundat în paleogen, când se depun aici formațiuni de fliș), *sectorul sudic* (Timișoara - Oravița, unde sedimentarea începe în helvețian) și *sectorul central*, sedimentarea începe cu badenianul, iar cristalinul este mai puțin scufundat). Structural, aceste sectoare se interferează și cu Dealurile și golfulurile depresionare vestice (Posea, 2005, p.29).

Câmpia de Vest a României, ca parte a Depresiunii Panonice care stă sub influența a trei orogene (alpin, dinaric și carpatic), a evoluat sub control carpatic. Influența Apusenilor

și a Munților Banatului s-a făcut simțită structural până la arcul Tisei, continuat cu Dunărea până la marele defileu. Este arcuită ca și Carpații de vest și orânduită în mare pe două trepte, de asemenea arcuite: o câmpie înaltă subdeluroasă (de glacisuri și piemonturi) și alta de subsidență, cu o extindere spre mare.

În ce privește dispunerea oarecum întrepătrunsă a cercurilor de podișuri și câmpii s-a impus o concluzie: jocul câmpie-podiș-areal lacustru au o permanență în evoluția unităților extracarpatică (*Posea, 2002, p.49*).

3. Scurtă prezentare a reliefului

Câmpia Banatului reprezintă aproape jumătate din suprafața câmpiei vestice. Pe orice hartă, se remarcă ușor faptul că în centrul semicercului bănățean se află Câmpia Timișului care se prelungește spre vest și spre nord-vest cu Câmpia Jimboliei și Câmpia Arancăi, înconjurată din trei părți de câmpii înalte: Câmpia Vingăi la nord, Câmpia Lugojului la est și Câmpia Bârzavei la sud. Între Mureș și Crișul Alb este situată Câmpia Aradului, subunitate a Câmpiei Banatului.

Spre nord-vestul Câmpiei Timișului se situează Câmpia Jimboliei, prelungire a câmpiei joase bănățene, dar cu unele trăsături distincte. Câmpia Jimboliei are circa 90 m altitudine și face trecerea între Câmpia Timișului și Câmpiile Mureșului, dar apare și ca o continuare a Câmpiei Vingăi spre vest. Reprezintă o câmpie tabulară, cu loess, cu numeroase crovuri alungite, la care se adaugă excavațiile antropice (pentru scoaterea argilei), unele devenite cuvete lacustre antropice pentru ridicarea nivelului freatic. Înălțimea maximă este atinsă în interfluviul dintre Aranca și Galațca, unde atinge 100 m pe un fost grind al Mureșului. În împrejurimile localității Teremia Mare, suprafața câmpiei este acoperită cu dune de nisip fixate, pe care se cultivă vița-de-vie. Singurul oraș este Jimbolia (*Posea, 1997*).

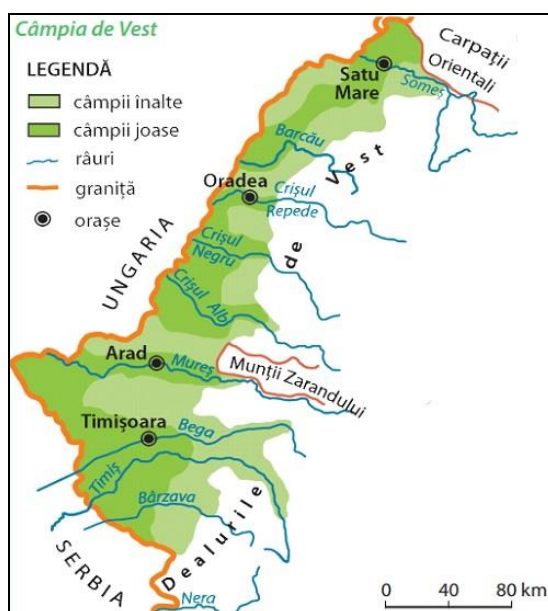

Fig. 3 . Sectoarele de câmpie joasă și înaltă din Câmpia de Vest

(<https://e-pedia.ro/2019/05/27/campia-de-vest/>)

Comuna Gottlob se încadrează **Câmpiei Jimboliei**, subdiviziune a Câmpiei Mureșului ce alcătuiește partea de nord a Câmpiei Banatului. Altitudinea medie a câmpiei pe teritoriul comunei este de 82 m.

Unitatea administrativ-teritorială se încadrează în complexul aluvionar cuaternar a cărui geomorfologie se datorează influenței apelor curgătoare, care au dus la transportul și depunerea de particule fine (în diverse roci), provenite din dezagregarea rocilor de bază.

Suprafața relativ netedă a câmpiei a imprimat apelor curgătoare și a celor în retragere cursuri rătăcitoare cu numeroase brațe și zone mlăștinoase, ceea ce a dus la depuneri de particule cu dimensiuni fragmentate, de la foarte fine (argile coloidale) la particule de prafuri și nisipuri, care prin asanarea apelor s-a ajuns în straturi, în general, separate, în funcție de mărimea fragmentelor de bază (Posea, 1997).

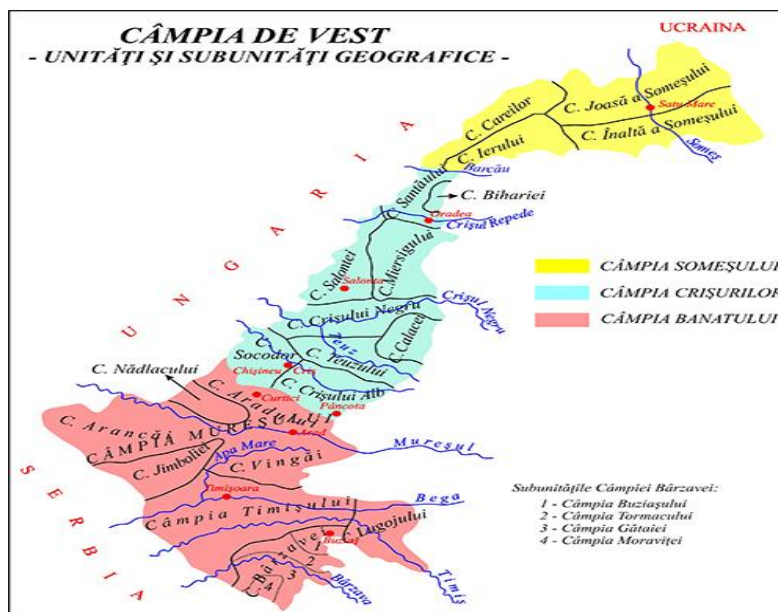

Fig. 4. Subunitățile de relief din Câmpia de Vest (inclusiv Câmpia Banatului)

(sursa: elearning.masterprof.ro)

4. Clima

Climatul Câmpiei Banato - Crișană este condiționat de circulația dominantă a aerului temperat maritim dinspre Atlantic, cu următoarele consecințe: cantitățile sporite de precipitații (600-700 mm/an) iernile mai blânde ($-1,5 - 2^{\circ}\text{C}$) verile totuși calde ($21 - 22^{\circ}\text{C}$) datorită încălzirii mai accentuate a aerului în Depresiunea Panonică, frecvența cețurilor în timpul iernii, prin inversiunile termice din aceeași depresiune; nebulozitate ridicată în sectorul nordic.

Se remarcă un subtip al Câmpiei Banatului, de nuanță submediteraneană, cu temperaturi medii ($10-11^{\circ}\text{C}$ anual, $22-23^{\circ}\text{C}$ în iulie) și extreme ($+40^{\circ}\text{C}$) mai ridicate; precipitații între 550 – 600 mm/an, cu un al doilea maxim, de toamnă; des primăveri timpurii (Tudoran, 1995, p. 83).

5. Hidrografia

Pe teritoriul administrativ al comunei Gottlob nu există cursuri de apă, bazine hidrografice, amenajări hidrotehnice, lucru care ne asigură o oarecare siguranță din punctul de vedere al posibilelor inundații care s-ar putea produce ca urmare a revărsărilor de râuri.

Există doar o rețea de canale de desecare aflate în administrarea S.N.I.F. Sucursala Timișoara care au rolul de a colecta apele pluviale, unul dintre acestea înconjoară comuna începând de la vest, spre latura de sud și continuând spre est către stația de pompare.

Acesta are rolul de a pompa, spre canalul Bega, apele pluviale care se colectează din canalele stradale, precum și cele din rețeaua de canale aflate în extravilan.

Acumulări de apă provenită din precipitații, formate în locuri ale fostelor cariere din care se exploata argila pentru fabrica de țigle și cărămizi. În total există două bălți (Endays, Seppi) de origine antropică.

Fig. 5 și 6. Imagini cu bălțile Endays și Seppi

(sursa: <https://www.google.com/>)

6. Vegetația și fauna

Flora și fauna sunt determinate de formele de relief în funcție de care își dobândesc caracteristicile.

Vegetația este una specifică zonei de câmpie și a suferit modificări în urma intervenției antropice, fiind, în mare parte, înlocuită cu culturi cerealiere și plante tehnice. Se remarcă diferite specii ierboase, firuța (*Poa pratensis*), pir gros (*Cynodon dactylon*), merișor (*Digitaria sanguinalis*), costrei (*Echinochloa crus galli*), mohor (*Setaria spp.*) etc.

Specii higrofile, în zona bălților: trestia (*Phragmites australis*), papura (*Typha latifolia*, *T. angustifolia*), rogoz (*Carex riparia*), măceș (*Rosa canina*).

Specii arborescente care găsesc condiții de creștere în aceste locuri, sunt: salcâmul (*Robinia pseudoacacia*), castan (*Aesculus hippocastanum*), tei (*Tilia*), plop (*Populus alba*), Dud (*Morus*)etc.

Fauna este strâns legată de atributele factorilor naturali care pot asigura condițiile optime de viață a acesteia, este rară, lipsa de păduri din apropierea satului repercutându-se negativ asupra vieții multor specii de animale și păsări.

Mamifere ce se întâlnesc pe teritoriul comunei sunt: vulpea (*Canis vulpes*), căprioara (*Capreolus capreolus*) în cete și pasc cerealele de toamnă pe care le poate dăuna, hârciogul (*Cricetus cricetus*) dăunează puternic culturile agricole în anumiți ani, șobolani și șoareci, ariciul (*Erinaceus sp.*), cârțița (*Talpa europaea*) etc.

Dintre păsări, se regăsesc: fazanul (*Phasianus colchicus*), vrabia (*Passer domesticus*), cioara (*Corvus frugilegus*), rândunica (*Hirundo rustica*) cucul (*Cuculus canorus*) turturica (*Streptopelia turtur*), bufnița (*Bubo bubo*), graurul (*Sturnus vulgaris*) dăunează strugurii și fructele (Șandru, 2009).

7. Solurile

În cuprinsul Câmpiei de Vest, frecvența cea mai ridicată aparține solurilor intrazonale (50%), în vreme ce solurile zonale și cele de tranziție contribuie fiecare cu câte 25% (Pop, 2005).

Dintre solurile zonale, se remarcă cernoziomurile de stepă și silvostepă (cernoziomuri cambice și faeoziomuri argice). Dintre solurile intrazonale, atât de răspândite, se evidențiază hidrisoluri (gleisoluri, gleisoluri molice și stagnosoluri (caracteristice tuturor ariilor de subsidență (*op.cit.*)) Solul din comuna Gottlob este de tip cernoziom levigat umed de cea mai bună calitate, datorită acestei caracteristici, înregistrându-se producții deosebite la toate culturile. Fertilitatea acestui tip de sol pune la dispoziția plantelor elementele nutritive necesare în condițiile unui regim aerohidric perfect, conform cerințelor tuturor tipurilor de culturi, fie aceste cereale (grâu, orz, porumb etc.), fie plante tehnice precum floarea-soarelui, soia, cânepa, tutunul, fie legume (tomate, ardei, varză, conopidă, ceapă, cartofi, pepeni verzi și pepeni galbeni), acestea din urmă, cultivându-se în ultimii ani din ce în ce mai mult (Sedule, 1962).

8. Categoriile de utilizare a terenurilor

La întocmirea planului localității Gottlob, în anul 1772, hotarul acestei așezări cuprindea o suprafață de 5.644 de iugăre (1), din care s-a defalcat în felul următor (Sedule, 1962).

Menționăm că un iugăr are suprafața de 0,5775 ha.

Tabelul 1. Categoriile de utilizare a terenurilor în localitatea Gottlob, în anul 1772

CATEGORII	SUPRAFAȚA (în iugăre)	SUPRAFAȚA (în ha)
Teren arabil	3795	2191,6125
Fânețe	1032	595,98
Islaz	515	297,4125
Locuri de casă	202	116,655
Grădini industriale	100	57,75

În prezent, după datele existente în Primărie, suprafața comunei Gottlob arată astfel:

Tabelul 2. Categoriile de utilizare a terenurilor în Gomuna Gottlob, în anul 2018

CATEGORII	SUPRAFAȚA (ha)
Suprafața totală	3.985,06
Teren arabil extravilan	2.562,36
Teren arabil intravilan	396,52
Pășune comunală	98,18
Teren arabil extravilan utilizat de Stațiunea de Cercetări Agricole Lovrin	928,00

2. ANALIZA COMPONENTELOR UMANE ȘI SISTEMUL TERITORIAL

1. Istoricul prezentării comunei Gottlob

Cercetările arheologice efectuate pe raza comunei Gottlob dovedesc că aici au existat așezări străvechi. Pe lângă dovezile clasice constând în descoperirile unor obiecte de ceramică, monede și unelte agricole, în Gottlob și Vizejdia s-au descoperit doi tumuli (morminte ale unor căpetenii avare), fapt ce dovedește că în această zonă funcționa un centru economic și militar important.

După războiul din 1716 - 1718, Banatul intră sub stăpânirea austriacă, conform prevederilor păcii de la Passarovitz, când teritoriul cucerit devine domeniul Împăratului și e supus administrației militare. Documentele întocmite între anii 1723 și 1725, la ordinul lui Claudius Florimund Mercy, demonstrează că Banatul era o provincie bogată la începutul stăpânirii habsburgice (*Țintă, 1972*).

Colonizarea Banatului s-a desfășurat în trei etape, pe parcursul cărora, în secolul al XVIII-lea, aici au fost așezați aproximativ 80.000 de oameni, majoritatea din vestul Germaniei, mai puțini francezi, italieni, bulgari etc. Dacă în prima etapă de colonizare care a avut loc între anii 1716-1740, numită colonizarea „caroliană”, nu s-au cunoscut niște norme organizatorice stricte, în cea de-a doua etapă a colonizării care a avut loc între anii 1740-1780, numită colonizarea „theresiană”, regulile de organizare a satelor erau stabilite, precizându-se lungimea și lățimea străzilor, numărul de case și așezarea lor într-un plan dreptunghiular, cu fațada scurtă spre stradă, precum și așezarea clădirilor publice în centrul satului – aspecte păstrate până în prezent. A treia etapă a colonizării s-a derulat începând cu anul 1780 până în anul 1785, numindu-se colonizarea „iosefină” (*Stoica de Hațeg, 1969, p.114*).

Localitatea Gottlob („Laudă lui Dumnezeu”, în limba germană și Kisosz, în limba maghiară) a fost înființată în anul 1772 când după năvălirea turcilor, această regiune a fost depopulată și distrusă. Împărăteasa Maria Tereza vrând să colonizeze din nou regiunea, la însărcinat pe căpitanul Tribaustter cu măsurarea locurilor pentru stabilirea comunelor Gottlob, Tomnatic și Comloșu-Mic, a așezat aici coloniști aduși din Alsacia, Lorena și Luxemburg.

Cea dintâi atestare documentară a localității Gottlob s-a făcut la data de 25 aprilie 1772 în comuna Grabați, în timp ce la Gottlob se zideau casele coloniștilor și se organiza noua așezare.

Această lucrare a fost săvârșită relativ în scurt timp, deoarece la data de 1 februarie 1773, comuna Gottlob avea deja o administrație locală proprie. De la această dată avem prima înregistrare făcută de preotul romano-catolic Baumgartner Iosif, care venise cu coloniștii din Germania. În această înregistrare preotul Baumgartner Iosif, se numea administratorul comunei Gottlob, ceea ce însemna ca această comună purta numele „GOTTLOB” încă de la înființare.

Numele de familie al coloniștilor care mai sunt și astăzi întâlnite au fost: Hekl, Jung, Katrein, Heiser, Ries, Schmidt, Flikinger, Vogl, Wanzung, Reiter, Knuib, Schmuck, Wirt, Ehrlinger, Nagl etc.

Majoritatea coloniștilor erau meseriași și anume: țesători, dulgheri, zidari și aveau mulți copii. Ca dări, coloniștii trebuiau să plătească boierului următoarele: pentru fiecare casă 1 florint anual și dijmă în păsări, ouă, untură, viței etc., dar și acestea din urmă se plăteau tot în bani. Toată comuna plătea 138 de florinți anual, repartizat la cei cu o sesiune întregă în proporție de 51, iar la cei cu o jumătate de sesiune în proporție de 28. Coloniștii cu sesiuni întregi prestau în fiecare an 50, ½ zile muncă, iar cei cu o jumătate de sesiune 31 de zile.

Coloniștii fără pământ prestau 6 zile de muncă. Aceste munci erau plătite în bani: o zi de muncă se recupera cu 38 de creițari. Astfel, toate categoriile aveau de prestat împreună 9.678 de zile de muncă și plăteau 1.613 florini anual.

Casele coloniștilor erau construite din pământ bătut, acoperite cu paie sau trestie. Erau compuse din două camere și o bucătărie. Între anii 1848-1850 s-a schimbat aproape în întregime aspectul comunei. Casele au fost ridicate din cărămidă, acoperite cu scânduri și curtea gospodăriei mai dezvoltată. Dacă până acum oamenii erau mai săraci și de multe ori amenințați de diferite boli periculoase ca febra tifoidă, malaria, care au bântuit în comună în anul 1842, în așa fel încât după matricolele decedaților în fiecare zi erau îngropați 25-30 de morți. Începând cu anul 1843 începe o perioadă de bunăstare a coloniștilor. Denumirea străzilor se făcea de către populație și la început existau următoarele străzi: strada principală, strada bisericii, strada cârciumei, strada Vogel, strada Reiter, strada Nagel, acestea trei din urmă au primit numele de la familiile care locuiau pe aceste străzi. Strada Lovrinului era în direcția spre Lovrin. În anii 1897-1898 s-a construit strada americanilor, de către cetățenii care au emigrat în anul 1890 în America/ Philadelphia, și în anii 1897-1898 se întorceau. În anul 1928 au fost construite casele de la nr. 601-631 și între anii 1956-1962, casele din satul nou, de la nr. 631-892.

Primul funcționar comunal a fost Merle Petru, care deținea postul de primar. El a făcut primul recensământ în anul 1791. După acest recensământ erau în Gottlob 116 familii cu sesiuni întregi, 84 de familii cu o jumătate de sesiune, 2 familii cu case fără pământ și 48 de familii sărace (fără casă și pământ), în total 250 de familii. Acestui recensământ i-a fost anexat și un recensământ al animalelor din anul 1791. Atunci acest recensământ se prezenta astfel: cai 709, bovine 747, porcine 613 și ovine 8, total 2079 de animale.

Anul 1794 a fost un an foarte secetos încât grâul a trebuit recoltat cu tot cu rădăcină ca să poată fi legat în snopi. Prin urmare, s-a recoltat numai 200 kg/jugăr. Datorită

acestui fapt populația a suferit de foame. Guvernul Austro-Ungar distribuia grâu în mijlocul populației. În anul următor s-a realizat o recoltă bogată.

Anul 1816 a fost un an ploios din această cauză tot pământul era sub apă. Lucrările de primăvară au început foarte târziu și în unele locuri mai adânci nu creștea nimic.

În anul 1816 s-a înregistrat cea mai mare catastrofă naturală datorită zăpezii și a viforului, încât lucrările de primăvară începând în luna mai. În anul 1862 a început cel mai întunecat timp al coloniștilor, în urma secetei parțiale din acest an, căruia a urmat anul 1863 un an complet secetos, încât din data de 11 Mai și până la 1 noiembrie același an nu a plouat.

Foamea și mizeria a intrat în casele coloniștilor. Mulți au murit de foame. După acești ani a urmat o perioadă mai liniștită, ajungându-se la o stare economică mai bună. Oamenii se îmbogățeau și deveneau tot mai egoiști. Acesta se reflectă și în faptul de a avea un singur copil. Prin căsătoria acestuia cu un copil tot singur la părinți, în cele mai multe cazuri între ele rude apropiate, averile se măreau luând naștere chiaburii. Aceștia nu aveau brațe de muncă suficiente.

Așa a început venirea mai multor familii sărăre, maghiari, slovaci, români și sârbi. Chiaburii, în marea lor majoritate, erau de origine germană. Prin alte două catastrofe naturale a trecut comuna în anii 1936 și 1942 când aproape toată recolta a fost distrusă de vifor și gheață. Casele au fost descoperite, copacii dezdăcinați, grâul și secara adunate în snopi au fost azvârlite peste tot hotarul. Păsări precum barza au fost lovite de piatră și găsite moarte. Victime omenești nu au fost. Surplusul cerealelor și produselor animale se vindeau în târgurile din Timișoara și Sănnicolau Mare. Prețul grâului în anul 1793 era 36-45 creițari. Multe familii se ocupau cu comerțul untului. Mai târziu când s-a deschis drumul naval pe Tisa cerealele erau transportate în orașul Torokbecse și aici încărcate pe vapor. Mai existau târguri la Periam și Cenad. Măcinarea grâului pentru făină se făcea în cele patru mori, care erau la dispoziția comunei.

Fiecare pătrat al comunei avea o moară proprie. În pătratul I, moara a fost la nr.545, pătratul II la nr.239, pătratul III la nr. 575 și pătratul IV la nr. 600. Fiecare familie era obligată să macine la moara pătratului în care locuia. Morile erau simple și funcționau prin puterea cailor. Ridicarea primei școli a început în anul 1772, după ordinul Guvernului de la Viena. Acest local a fost făcut din pământ bătut și acoperit cu trestie. Muncile au fost prestate de către populația comunei. Școala a fost ridicată pe locul unde se află astăzi casa cu nr. 540. La vremea respectivă nu exista niciun învățător în comună. Noua școală a servit de capelă până la ridicarea bisericii, în anul 1773. Prima biserică a fost construită din lemn

și a servit credincioșilor catolici până în anul 1864, când a devenit șubredă. În anul 1866, s-a început ridicarea actualei biserici. Munca pentru ridicarea acesteia nu a fost ușoară, deoarece locul pe care a fost construită a fost mlăștinos și adânc. Pentru nivelarea bazei de construcție a fost adus pământ încât s-a format balta Endays. Cu material, biserica a fost ajutată și de baronul Liptay din Lovrin, care avea interese economice în Gottlob. Clădirea bisericii a fost terminată în anul 1867 (*Sedule, 1962*).

2. Deportarea în Rusia și în Bărăgan

În anul 1945, din România au fost deportați în Rusia 75.000 de persoane de etnie germană. Din Gottlob, în noaptea de 15 ianuarie, au fost luate 168 de persoane, dintre care bărbații aveau vârstele cuprinse între 17 și 45 de ani, iar femeile între 18 și 30 de ani, dintre toți aceștia murind până la întoarcere 17 inși.

Fig. 7. Pictură inspirată de deportarea în Rusia, 1945 (sursa: Popovici Katharina, 1990)

În noaptea de 15 ianuarie 1951, din Gottlob au fost deportate în Bărăgan (respectiv în Fetești – valea Viilor, în Dudești Noua – județul Călmățui, ce ulterior se va numi Bumbăcar, și în Stăncuța Nouă, sat Schei, județul Călmățui), 83 de familii, care au însemnat aproximativ 236 de persoane, în majoritatea lor șvabi, dar și câțiva basarabeni așezați pe aceste meleaguri.

Dintre toți aceștia, până la întoarcerea în Gottlob, în cele trei localități din Bărăgan au decedat 9 persoane după cum urmează: Brescher Georg, Gerber Maria, Hubert Maria, Neff Margareta, Romer Anna, Romer Babara, Schmidt Katharina, Schmidt Peter și Ziegler Peter.

Fig. 8 . Casa din Bărăgan a lui Hans Funk, 1953

(sursa: Korek, 1953)

Fig. 9. Casa din Bărăgan a familiei Popovici

(Korek, 1953)

3. Evoluția demografică a populației

3.1. Structura etnică

Arată ponderea diverselor etnii din totalul populației și reprezintă rezultatul evoluției istorice a unei regiuni. Primele informații exacte despre structura populației pe naționalități din comuna Gottlob, există în anul 1880, când germanii constituiau populația majoritară cu un număr de 2245 de locuitori (97,91%), urmați de maghiari – 16 persoane (0,7%), români – 14 persoane (0,61%), alte etnii – 18 persoane (0,78%). Până în anul 1940, populația Gottlobului a fost compusă într-o majoritate covârșitoare din etnici germani.

După Al doilea Război Mondial, numărul locuitorilor a scăzut dramatic, de la circa 80 % la peste 12 % în anul 1992 și cu o scădere ulterioară în anii 90 (Sarafoleanu,2001).

Tabelul 8. Evoluția numerică și etnică a populației comunei Gottlob în perioada 1880 - 1992

Ani / comună	Români	Germani	Maghiari	Alte etnii	Total comună
1880/Gottlob	14	2245	16	18	2293
1900/Gottlob	37	2191	55	6	2289
1941/Gottlob	214	1624	73	162	2073
1977/Gottlob	1195	875	75	156	2301
1992/Gottlob	1321	224	38	186	1769

(sursa: Varga E., Statistică recensăminte după limba maternă, respectiv naționalitate, județul Timiș, 1880 – 1992, 2002)

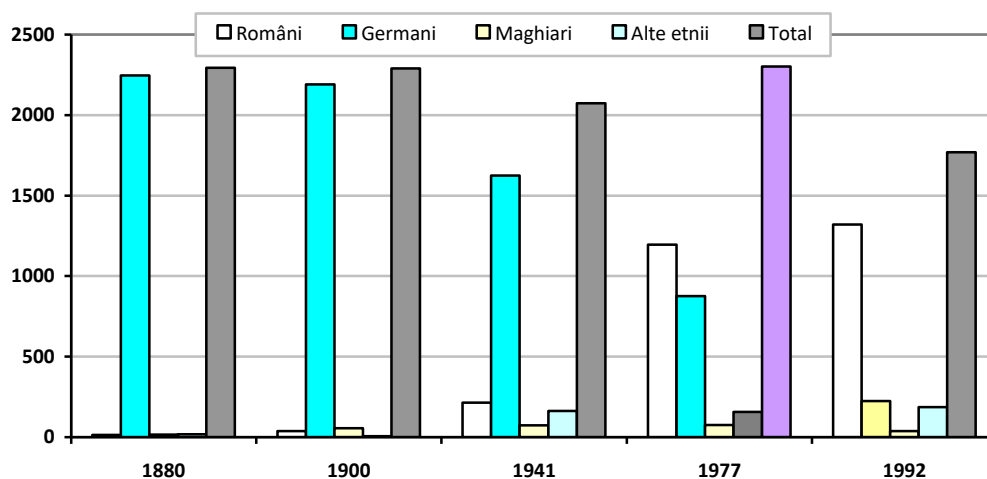

Fig. 10 . Evoluția numerică a populației comunei Gottlob în perioada 1880 – 1992

Comuna Gottlob are o suprafață de 32,29 kmp și o densitate a populației de 63,21 de locuitori/ kmp. Începând cu anul 1990, când are loc exodul populației șvăbești, populația majoritară a rămas cea românească; de recensământul populației din anul 1992, erau 1321 de români (74,67%), urmați de germani – 224 de locuitori (12,66%), maghiari – 38 de locuitori (2,15%) și alte etnii/necunoscută – 186 de locuitori (10,52%). Structura etnică a populației comunei Gottlob, în anul 2002, arăta astfel: români – 1885 de locuitori (82,53%), germani – 171 de locuitori (7,49%), maghiari – 44 de locuitori (1,93%), alte etnii/necunoscută – 184 de locuitori (8,05%).

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația comunei Gottlob se ridică la 2041 de persoane, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se

înregistraseră 2.284 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români - 1758 (86,13%). Principalele minorități sunt cele de germani – 81 de locuitori (3,96%), maghiari -28 de locuitori, alte etnii/necunoscută – 174 de locuitori (8,53%).

Tabelul 9. Structura etnică a populației comunei Gottlob în anul 1992

<i>Sate / etnie</i>	<i>Români</i>	<i>Germani</i>	<i>Maghiari</i>	<i>Alte etnii/ necunoscută</i>
<i>Gottlob</i>	1112	171	19	165
<i>Vizejdia</i>	209	53	19	21
<i>Total comună</i>	1321	224	38	186

■ Români ■ Germani ■ Maghiari ■ Alte etnii

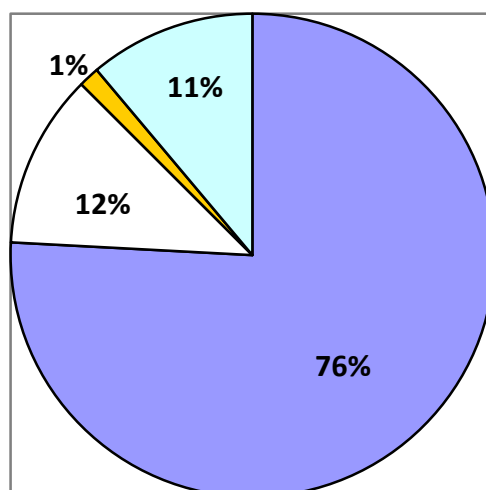

Fig. 11. Structura etnică a populației comunei Gottlob în anul 1992

Tabelul 10. Structura etnică a populației comunei Gottlob în anul 2002

<i>Sate/etnie</i>	<i>Români</i>	<i>Germani</i>	<i>Maghiari</i>	<i>Alte etnii/ necunoscută</i>
<i>Gottlob</i>	1592	158	32	153
<i>Vizejdia</i>	293	13	12	31
<i>Total comună</i>	1885	171	44	184

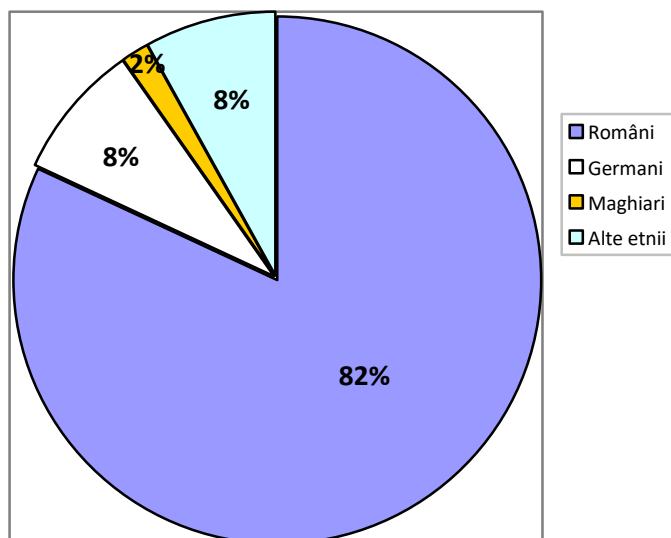

Fig. 12. Structura etnică a populației comunei Gottlob în anul 2002

Tabelul 11 - Structura etnică a populației comunei Gottlob în anul 2011

Sate/etnie	Români	Germani	Maghiari	Alte etnii/ necunoscută
Gottlob	1348	70	18	143
Vizejdia	410	11	10	31
Total comună	1758	81	28	174

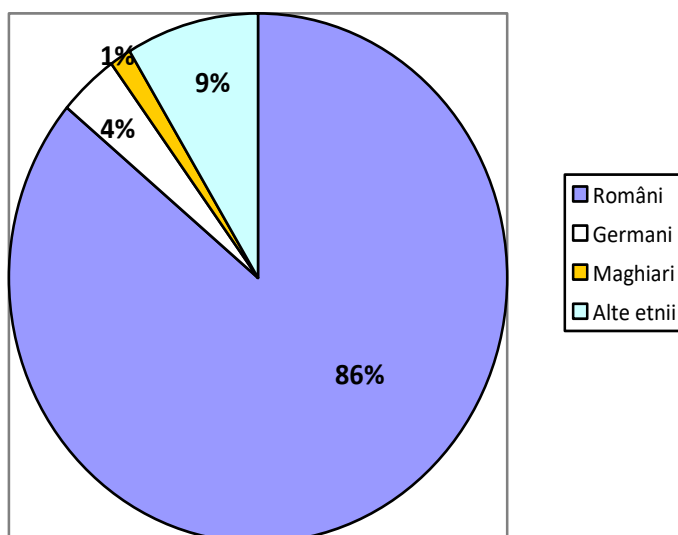

Fig. 13 . Structura etnică a populației comunei Gottlob în anul 2011

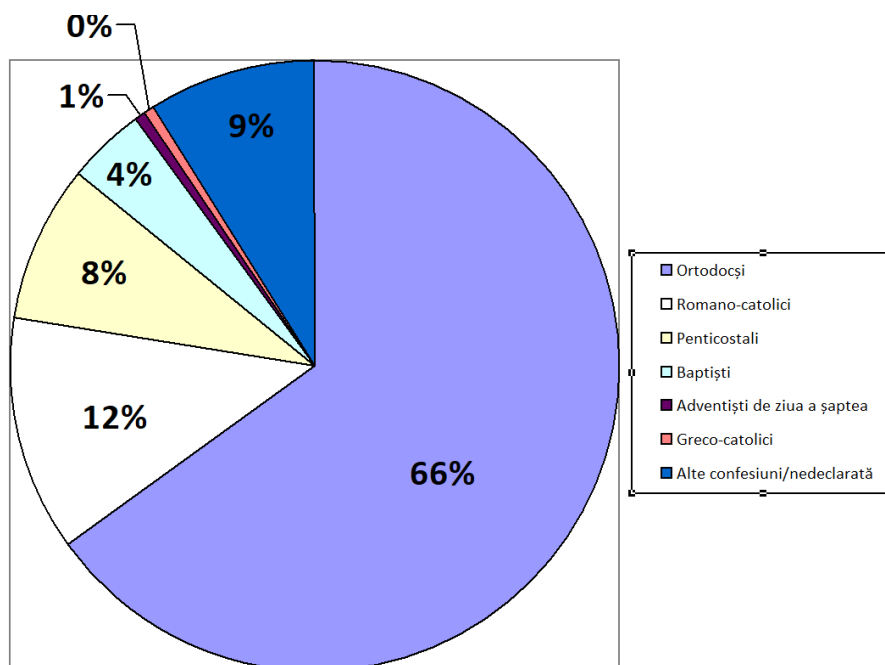
3.2. Structura confesională a populației

În comuna Gottlob, confesiunea cu cea mai mare reprezentativitate, este cea ortodoxă – 65,06% în anul 2002, respectiv 71,19% podere comparabilă cu cea a județului Timiș (74,25%), în urma recensământului din anul 2011. Bine reprezentată este și confesiunea romano-catolică, cu o pondere de peste 12% atât în anul 2002, cât și în anul 2011. Totuși, confesiunea romano-catolică a avut o coborâre dramatică, față de anul 1880, când trecea de 90% din populația Gottlobului. Alte confesiuni sunt: penticostală (peste 8%), baptistă (peste 3%), Adeventistă de ziua a șaptea (circa 1%), greco-catolică (circa 1%), alte religii/nedeclarată (3,48%), în anul 2011.

Tabelul 12. Structura confesională a populației comunei Gottlob în anii 2002 și 2011

Ani/ comună	Ortodocși	Romano- catolici	Penticostali	Bapțiști	Advențiști de ziua a șaptea	Greco - catolici	Alte religii / nedeclarați
2002/Gottlob	1486 (65.06%)	282 (12.35%)	193 (8,45%)	92 (4,03%)	15 (0,66%)	11 (0,48%)	205 (8,97%)
2011/Gottlob	1453 (71,19%)	251 (12,30%)	175 (8,57%)	70 (3,43%)	13 (0,64%)	8 (0,39%)	71 (3,48%)

(sursa: Recensămintele populației și locuitorilor 2002, 2011)

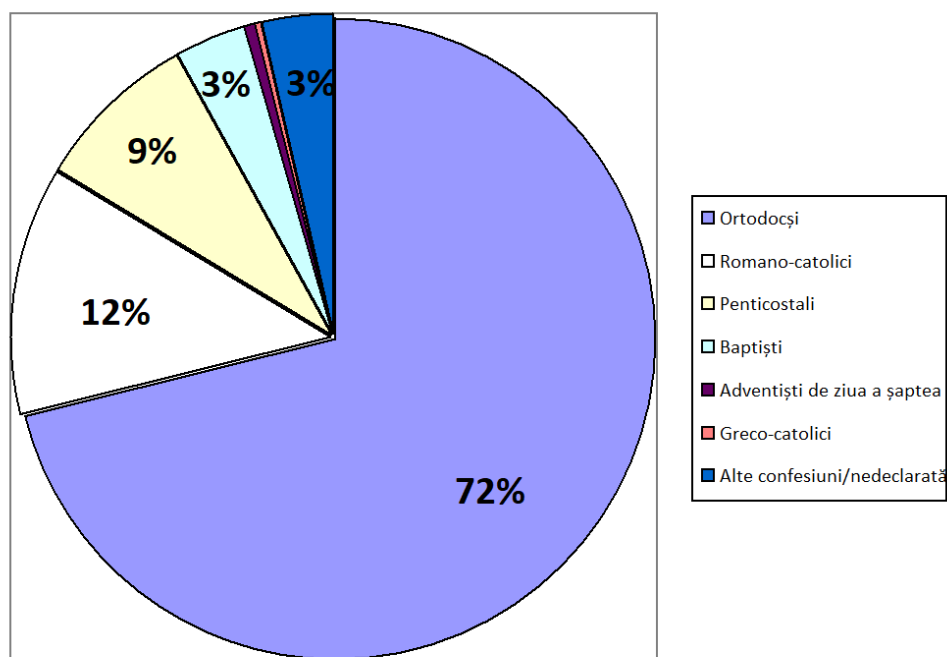

Fig. 14. *Reprezentarea grafică comparativă, după confesiune a populației comunei Gottlob în anii 2002 și 2011*

” Timpul în viziunea căruia trăiește țăranul român nu are caracter linear și continuu, ca acela măsurat matematic. Fiind alcătuit din unități organice și eterogene, acest timp suferă din loc în loc de opriri marcate obișnuit de sărbători ”(*Bernea, 1997*).

Biserica Ortodoxă

S-a amenajat din anul 1962, într-o casă, în urma unui schimb de locuințe. Pe parcursul anului curent și a următorului, se intenționează mărirea interiorului bisericii, (în speță clopotarul și nava bisericii, vizând lărgirea spațiului ocupat de băncile pentru enoriași).

Hramul acestei biserici se sărbătorește la 7 ianuarie, de Sfântul Ioan Botezătorul. Preotul Văcărescu Petru Aurel a fost în slujba credincioșilor gottlobeni din anul 1978, perioadă în care a urmat o creștere permanentă a numărului enoriașilor și un interes sporit din partea acestora (dintre care mulți tineri) pentru biserică și viața religioasă. Actualmente, preotul paroh al bisericii este Chiroiu Vasile Cosmin.

Pictura în frescă din interiorul bisericii datează din anul 1993 și e realizată de Pioară Oprea. Pe iconostas, din dreapta spre stânga, sunt întruchipați: *Apostolul Pavel, Fecioara cu Pruncul, Iisus Hristos, Sfântul Petru*; central, *Cina cea de Taină*; iar de

dimensiuni mai mici, în dreapta și în stânga: *Sfântul Pavel, Înălțarea la Ceruri, Învierea, Pogorârea Duhului Sfânt, Iisus Răstignit, Nașterea lui Iisus Christos, Botezul, Sfântul Petru.*

Fig. 15 . Biserica Ortodoxă din Gottlob

Biserica Romano - Catholică

În comuna Gottlob, în prezent există două biserici romano-catolice, una în Gottlob (din anul 1867) și una în Vizejdia (din anul 1893), ambele fiind construite din cărămidă.

Biserica Romano-catolică din Gottlob sărbătorește în fiecare an hramul bisericii la 2 octombrie, preslăvitul Sfântul Înger Păzitor, acest hram bisericesc nemaifiind întâlnit la nicio biserică romano-catolică din vestul țării. Biserica se impune printr-un iconostas impresionant având situată central icoana *Sfântului înger Păzitor (pictată în 1866, ulei de pânză)*, ce patronează spiritual deasupra localității Gottlob, în mijlocul căreia stă neclintită biserica. În dreapta este așezată icoana *Martiriului Sfântului Sebastian (1874)*, iar în stânga, icoana *Sfântului Wendelin (1870)*, și acestea două din urmă fiind realizate tot în ulei pe pânză, de către Carl Gutoch.

Remarcabile sunt icoanele așezate pe pereții laterali ai bisericii, icoane pe lemn aduse în Gottlob, în anul 1867, din Germania, cum ar fi: *Maica Domnului, Răstignirea lui Christos, Maica Domnului cu Pruncul Iisus, Sfântul Iosif cu Iisus, Sfânta Tereza cu Pruncul Iisus, Sfânta Maria de la Lourdes, Sfântul Anton de la Padova.*

Amvonul e situat trei metri în față lateral dreapta de altar, la data construirii bisericii și amplasării acestuia în incinta lăcașului de cult, luându-se în calcul poziția cea mai favorabilă pentru o acustică cât mai bună de care să se bucure predicatorul, și mai cu seamă auditorul. Pe alocuri, așezate pe pereți sau pe mesele din față băncilor enoriașilor, întâlnim rugăciuni în limba latină. Pictura murală datează din 1940 și reprezintă scene din *Sfânta Scriptură*, precum: *Iisus cu copiii*, *Iisus Vindecătorul*, *Iisus cu Apostolii străbătând câmpuri îmbelșugate*, *Iisus Bunul Păstor*, *Iisus predicând pe Muntele Fericirii cele opt fericiri*, *Iisus Copilul în Templu*, *Sfânta Familia*, *Nașterea lui Iisus*, *Buna Vestire*, *Maica Domnului cu Sfântul Rozariu*. Pictura murală a sanctuarului îl reprezintă pe *Iisus Christos cu potirul*, *Sfânta Împărtășanie*, *Sfântul Matei*, *Sfântul Marcu*, *Sfântul Luca și Sfântul Ioan*. Pe stâlpii laterali sunt așezate 14 icoane, în care se deslușesc cele 14 staționări ale lui Iisus pe Drumul Crucii. Biserica este împodobită cu 3 candelabre, dintre care unul cu trei etaje având mai multe brațe, și alte două candelabre cu câte două etaje, fiecare etaj având mai multe brațe, astfel încât lumina acestora inundă fiecare ungher. În antreul bisericii se află două icoane încasate de mari dimensiuni, una reprezentând-o pe *Sfânta Maria în Grotă*, iar cealaltă pe *Sfântul Anton de Padova cu Iisus în brațe*.

Biserica Romano –Catholică din Gottlob are 52 m lungime, 18,8 m lățime, 36 m înălțime, dintre care 18 m până la jgheaburi. Antreul are 5,6 m lungime și 2,35 m lățime. Până la balcon, unde este locul pentru cor și unde se află orga, sunt 32 de scări, acest spațiu având o lățime de 5,10 m. Altarul are 6,20 m lățime și 9,60 m înălțime. În centru bisericii se află 56 de rânduri de bănci dispuse simetric: 28 pe partea dreaptă și 28 pe partea stângă, șirul acestora întrerupându-se în două fragmente de câte 15, respectiv 13 rânduri de bănci, între care există un spațiu liber de 2,67 m. Culoarul central are o lățime de 3,15 m.

Fig. 16 . *Biserica Romano-Catolică din Gottlob*

Biserica Penticostală este păstorită de pastorul Crețu Nicolae. Construcția bisericii penticostale a fost finalizată în anul 2002, având o lungime de 24 m, lățimea de 11,5 m și înălțimea de 8,75 m. Aceasta are o reprezentativitate de 8,57% din populația comunei Gottlob

Fig. 17 . *Biserica Penticostală din Gottlob*

Biserica Baptistă și-a inaugurat noua clădire în anul 1998, la 12 iulie, cei care au supravegheat respectarea planului construcției și bunul mers al lucrărilor fiind medicul Ienciu Cornel. Din istoricul cultului baptist al comunei de reținut este că prima familie de credință baptistă stabilită în Gottlob a fost familia Ancăi Ciobanu, așezată pe aceste meleaguri în anul 1945, venind din localitatea Peștera, județul Bihor. Un an mai târziu sosesc încă două familii baptiste – Liga Augustin și Toma Nechifor, de asemenea, provenind din județul Bihor.

În anul 1947 are loc primul pas care a condus la înființarea bisericii baptiste din Gottlob și anume, faptul că, familia Liga Augustin pune la dispoziție o cameră din locuința sa de la casa cu nr. 109 pentru construirea primei biserici baptiste din sat. În anul 1949, la 17 iulie, are loc prima consemnare scrisă a ședinței comitetului din biserica proaspăt înființată, prezidată de președintele Liga Augustin și secretarul Toma Nechifor (act consemnat la pagina 3 din Registrul proceselor verbale folosit inclusiv până în anul 1988).

Pastorii care au slujit bisericii baptiste din comuna Gottlob au fost: Tarniceru Afian, Berar Gheorghe, Tănase Ilarion, Handra Sima, Turcin Dumitru și Pastean Vasile. Se cunoaște faptul că, în timp biserica baptistă din Gottlob a funcționat în mai multe locații precum casa cu nr.644, casa cu nr. 399 etc.

Fig. 18 . Biserica Baptistă din Gottlob

În cimitirul Gottlobului se află atât mormintele credincioșilor catolici și ortodocși, cât și cele ale enoriașilor pentecostali și bapțiști. Câteva din crucile cele mai vechi ale cimitirului au fost achiziționate, cu ani în urmă, de Muzeul Satului Bănățean, în prezent, cea mai veche cruce existentă în cimitir fiind cea de pe mormântul preotului Franz Schadeh (1856 – 1887). Situat central, în formă ovală, cu o capelă așezată față în față cu intrarea în cimitir, se află un monument funerar în care sunt încasetate mai multe cripte ale unor persoane decedate, de etnie germană – fiind consemnat doar în această localitate, ca element comparativ având celelalte cimitire din vestul Banatului.

În comuna Gottlob se află un *monument al eroilor din Primul Război Mondial*, înălțat în anul 1986, cu sprijinul financiar al unui grup de etnici germani. Pe drum, la fiecare intrare în sat, se întâlnesc cruci ce-i întâmpină pe drumeți cu o binecuvântare, poate și pentru a ne aminti de fiecare dată, în fața acestora, invocarea către Divinitate exprimată de coloniști atunci când au pășit pentru prima dată pe pământul ce urma să se numească Gottlob: "Laudă Domnului"!

Capela mortuară din fața cimitirului ortodox a fost modernizată recent.

3.2. Structura populației pe grupa de vârste

La recensământul din anul 2011, datele evidențiază următoarea distribuție pe principalele grupe de vârstă: populația cuprinsă cu vârste între 0 – 19 ani reprezenta 26,46% din totalul populației; între 20 – 59 de ani – 54,29%; între 60 – 69 de ani – 10,19%, iar populația de 70 de ani și peste însemna un procent de 9,06%.

Tabelul 13 . Structura pe grupa de vârste, 2011

Anul	Număr				Procente			
	0 -19 ani	20 – 59 de ani	60 – 69 de ani	Peste 70 de ani	0 – 19 ani	20 – 59 de ani	60 – 69 de ani	Peste 70 de ani
2011	540 de persoane	1.108 persoane	208 persoane	185 de persoane	26,46 %	54,29 %	10,19 %	9,06 %

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Tab.3.Populația stabilă pe grupe de vârstă și pe sexe, RPL, 2011)

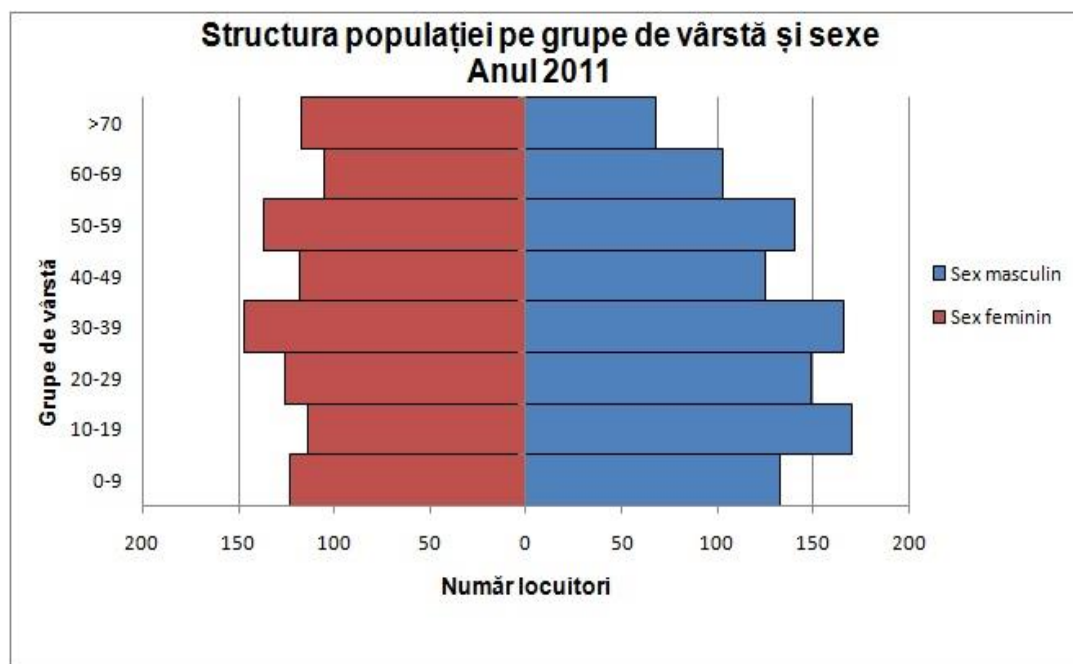

Fig. 19 . Reprezentarea grafică a populației comunei Gottlob pe grupă de vârste și sexe, 2011

3.3. Structura pe sexe a populației

În ceea ce privește structura populației pe sexe, în urma recensământului din anul 2011, se constată un raport aproximativ egal între populația masculină – 1.054 de locuitori (51,64%) și cea feminină – 987 de persoane (48,36%). Aceste date statistice rezultă dintr-un total de 2041 de locuitori existenți în urma recensământului. Populația de gen masculin este majoritară până la vârsta de 59 de ani (5,78%), în timp ce populația de gen feminin este dominantă de la 60 de ani și peste (2,5%).

Tabelul 14. Structura pe sexe în comuna Gottlob, 2011

<i>Total locuitori</i>	<i>Vârsta</i>	<i>Număr / masculin</i>	<i>Procent</i>	<i>Număr / feminin</i>	<i>Procent</i>
256	0 - 9 ani	133	6,52%	123	6,03%
284	10 – 19 ani	170	8,33%	114	5,59%
275	20 – 29 de ani	149	7,3%	126	6,17%
313	30 – 39 de ani	166	8,13%	147	7,2%
243	40 – 49 de ani	125	6,12%	118	5,78%
277	50 – 59 de ani	140	6,86%	137	6,71%
208	60 – 69 de ani	103	5,05%	105	5,15%
185	Peste 70 de ani	68	3,33%	117	5,73%

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Tab. 3. Populația stabilă pe grupe de vârste și pe sexe, RPL, 2011)

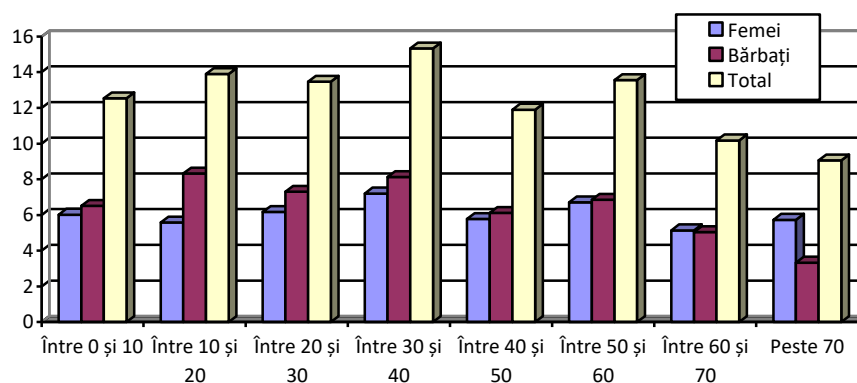

Fig. 20. Reprezentarea grafică pe sexe a populației comunei Gottlob în anul 2011

3.4. Structura populației în funcție de gradul de educație

Dintr-un total de 1785 de locuitori, structura populației școlare după nivelul instituției de învățământ absolvite indică faptul că 38,33% din populația de 10 ani și peste a comunei Gottlob a absolvit cel puțin studii liceale/profesionale și de ucenici : superioare – 3,92%, postliceale și de maiștri – 0,90%, liceale – 17,93% și profesionale și de ucenici – 15,58%. Cea mai mare pondere a localnicilor (58,87%) au un nivel scăzut de educație – învățământ primar și gimnazial, iar 2,8% sunt fără școală absolvită. Ponderea bărbaților cu studii superioare este de 2,35% (42 de persoane), iar cea a femeilor – 1,57% (28 de persoane). Studii medii (liceale, școală profesională și de ucenici) au 382 de bărbați (21,4%) și doar 216 femei (12,1%), iar numărul populației de gen masculin care a absolvit învățământul primar și gimnazial este de 465 de persoane (26,05%), iar numărul populației de gen feminin este de 586 de persoane (32,82%).

Tabelul 15. Populația comunei Gottlob după nivelul instituției de învățământ absolvite, conform recensământului din anul 2011

Nivel de educație	Anul 2011	
	Număr	Procent
Superior	70 de persoane	3,92%
Postliceal și de maiștri	16 persoane	0,9%
Liceal	320 de persoane	17,93%
Profesional și de ucenici	278 de persoane	15,58%
Gimnazial	697 de persoane	39,04%
Primar	354 de persoane	19,83%
Fără școală absolvită	50 de persoane	2,8%
Total populație de 10 ani și peste	1785 de persoane	

(Sursa: Direcția Regională de Statistică Timiș, Tab. 16. Populația stabilă de 10 ani și peste pe sexe, după nivelul de educație, RPL, 2011).

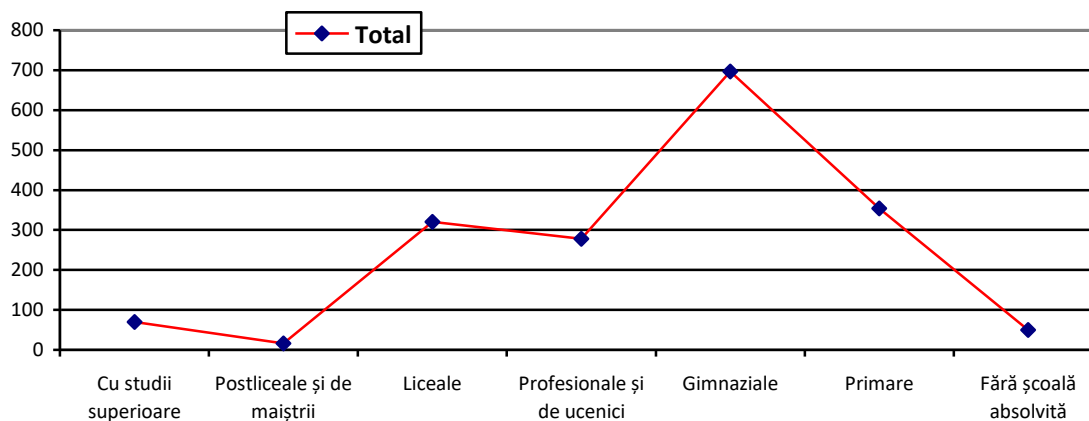

Fig. 21. Reprezentarea grafică după gradul de educație a populației comunei Gottlob în anul 2011

3.5. Structura socio - economică a populației

Datele puse la dispoziție de Recensământul populației și locuințelor din anul 2011 privind distribuția pe grupe de vârstă arătau că în comuna Gottlob proporția populației de vârstă de muncă (15 ani – 64 de ani) era de 66,83% (1364 de persoane). Cu toate acestea, populația activă – 759 de persoane reprezenta doar 37,19% din populația totală a comunei Gottlob. În ceea ce privește participarea pe piața muncii între cele două sexe, nu există diferențe semnificative: în timp ce persoanele active de sex masculin reprezentau la momentul recensământului din 2011, 18,62%, persoanele active de sex feminin aveau o pondere de 16,36% din populația activă de gen feminin; dacă rata șomajului în rândul persoanelor active de gen feminin era de 1,22%, în rândul persoanelor de sex masculin atingea valoarea de 3,13%. Elevii/studentii și persoanele pensionare sunt egal distribuite pe cele două genuri, cele casnice variază semnificativ în funcție de sex (51 de bărbați și 188 de femei). Locuitorii comunei Gottlob care sunt întreținuți de altă persoană, de către stat/organizații private, din alte surse și cei care beneficiază de o altă situație economică constituie 18,86% din populația totală a comunei.

Tabelul 16 - Populația activă și inactivă pe sexe în anul 2011

<i>Populația stabilă activă și inactivă</i>	<i>Anul 2011</i>		
	<i>Total</i>	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>
Populația activă total din care care persoane :	759	413	346
Ocupate	714	380	334
Șomeri	45	33	12
Populația inactivă din care :	1282	641	641

Elevi/studenti	337	188	149
Pensionari	321	124	197
Persoane casnice	239	51	188
Întreținute de altă persoană	170	88	82
Întreținute de stat/organizații private	17	9	8
Întreținute din alte surse	21	20	1
Altă sursă economică	177	161	16

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Direcția Regională de Statistică Timiș, Rcensământul populației și locuințelor, 2011)

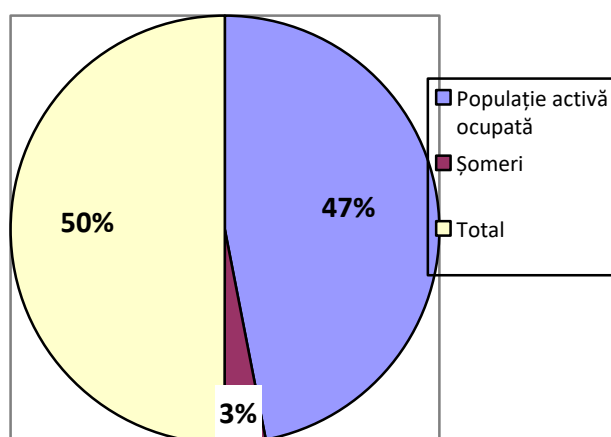

Fig. 22 . *Reprezentarea grafică a populației active din comuna Gottlob, 2011*

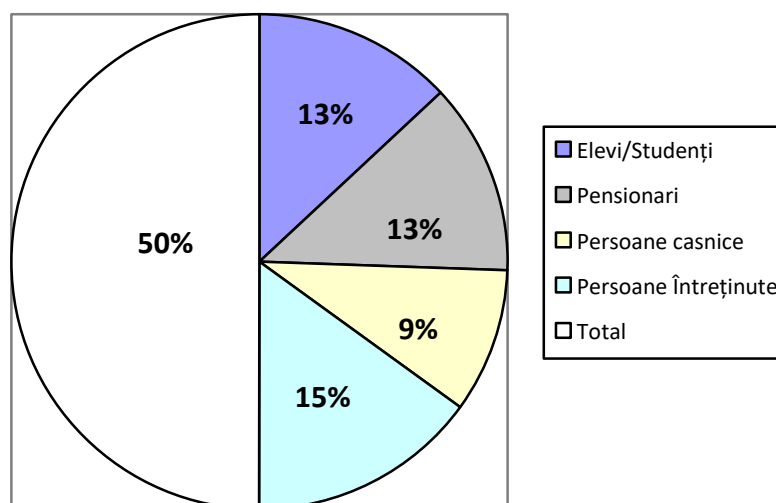

Fig. 23 . *Reprezentarea grafică a populației inactive din comuna Gottlob, 2011*

4. Aspecte socio-culturale

4.1. Școala

Ca acțiune socială, educația semnifică tocmai ”*implicarea educatului în ansamblul relațiilor multiple din mediul social din care face parte*”(Cerghit, 1998).

Primul învățător al comunei a fost Gerlach Gheorghe din Grabaț. Acesta conducea și școala din Comloșu Mic. La Gottlob au fost înscriși în anul 1773 un număr de 58 de copii, 29 băieți și 29 de fete. Corpul didactic era format din învățători cu pregătire specială urmată în Austro-Ungaria. Salariul unui învățător era anual de 60 florinți plus 4 jugăre de pământ arabil, 4 jugăre islaz, 1 jugăr loc de casă și un jugăr pământ pentru zarzavaturi. Învățătorul era obligat să presteze afară de școală și serviciul de impegat comunal și cantor la biserică. Pentru aceste servicii mai primea grâu, porumb și lemne de foc. Școala fiind a statului, a fost susținută de statul Austro-Maghiar până în anul 1825, când a trecut sub forma de școală confesională la confesiunea respectivă. În anul 1907 și până în anul 1927 aceasta devine proprietatea statului fiind susținută de Statul Român. Cursurile la școală se făceau în limba germană și în limba maghiară. La școală mergeau doar copiii locuitorilor de condiție socială bună, adică copiii agricultorilor cu pământ, ceilalți neavând posibilitatea materială de a urma cursurile. Copii de intelectuali nu erau. Metoda de predare a lecțiilor era cea analitică. La învățarea lecțiilor memoria era funcția sufletească, care juca un rol primordial. Se punea mare importanță pe redarea limbii statului, istoria, geografia și matematica. Disciplina era rigidă și dictatorială.

Între anii 1772 - 1918 școala a fost canalizată pe drumul trasat de legislația Imperiului Austro-Ungar (*Sedule,1962*).

În anul 1930 se înființează secția de predare în limba română, iar în anul 1947 și secția de predare în limba maghiară. Între anii 1944-1946, școala germană din localitate nu a funcționat din lipsă de învățători. Cei 10 elevi germani au fost primiți la școala română. Aici, toți elevii învățau în limba oficială a statului. În anul 1946, fiind numiți învățători germani, se redeschide secția germană aparținând cu administrația de direcțiunea școlii române. Actuala clădire a școlii cu clasele I - IV a fost ridicată în anul 1853, fiind terminată în anul 1856.

Locul a fost licitat de către primăria comunei în anul 1952 cu 9310 florinți. Materialul pentru construcție a fost dat de către baronul Liptay din Lovrin, în anul 1957 a fost reparată și renovată în totalitate. Clădirea nr. 2 a școlii române, în curte, a fost

construită între anii 1935-1937. Din anul 1930 când s-a înființat școala română până la terminarea clădirii în anul 1937, cursurile se predau în casa cu numărul 432.

Primul învățător la școala română a fost Polverejan Nicola. După el au urmat în ordine Olteanu Ioan, Iancu Margareta, Mioc Petru, Angelescu Nicolae și alții. La școala germană au predat Gerlach Gheorghe, Merle Petru, Schupfer Ioan, Krogloth Matei, Wenner Francisc, Eiszal Ioan, Stutz Rudolf, Schifer Martin, Klein Ioan, Sedule Ana. Cursurile școlii maghiare se predau în casa cu numărul 368. Învățătorii care predau la această școală au fost Bohm Ioan, Kovacs Ana, Halasz Kato. În anul 1969, această școală a fost desființată din lipsă de copii.

În anul școlar 1961 – 1962 au fost înscriși la școala romană 211 elevi și la secția germană 61 de elevi.

În anul 1894, s-a început construirea clădirii școlii de copii mici, care a fost terminată în anul 1895. Înainte de construirea școlii, învățământul preșcolar se făcea în particular în casa cu nr. 12 de către o educatoare necalificată. În anul 1894, forurile școlare Austro-Ungare au aprobat înființarea grădiniței de copii mici. În acest an locuitorii comunei, prin muncă voluntară, și cu ajutorul baronului Liptay, din Lovrin, au ridicat o nouă grădiniță de copii. Educatoarele care au funcționat la grădinița de copii au fost Talasici Daniele, Wiedner Etel, Wiedmann Maria, Ianczer Francisca, Ludwig Elisabeta (*Sedule, 1962*).

În anul 1963, s-a început construcția unui corp de clădire pe două nivele finalizându-se în anul 1965 când, la 15 septembrie, elevii de gimnaziu au început cursurile în noua clădire. Începând cu anul școlar 2008 -2009, în urma construirii unui nou corp de clădire cu patru săli de clase anexate școlii noi, toți elevii școlii învață într-un singur local. Până în anul 1989, au funcționat concomitent atât secția română, cât și secția germană, iar datorită emigrării șvabilor secția de predare în limba germană a fost desființată.

În anul școlar 2018 -2019, în comuna Gottlob funcționează următoarele structuri cu personalitate juridică:

1. Școala Gimnazială Gottlob (nr.263), situată în centrul satului Gottlob;
2. Grădinița cu Program Normal Gottlob (nr.433)
3. Grădinița cu Program Normal Vizejdia (nr.169) – a funcționat în localitatea Vizejdia, în clădire proprie.

Tabelul 17 - Colectivele de elevi pe clase la Școala Gimnazială Gottlob.*An școlar: 2018 -2019*

Clasa	Număr de clase	Număr de elevi
Clasa pregătitoare	1	21
Clasa: I-a	1	16
Clasa: a II-a	1	15
Clasa: a III-a	1	16
Clasa: a IV-a	1	17
Clasa: a V-a	1	17
Clasa: a VI-a	1	17
Clasa: a VII-a	1	15
Clasa a VIII-a	1	21
Grădinița P.N. Gottlob (grupă mică)	0,50	8
Grădinița P.N. Gottlob (grupă mijlocie)	0,50	13
Grădinița P.N. Gottlob (grupă mare)	1	23
Grădinița P.N. Vizejdia (grupă mijlocie)	1	6
Total elevi	-	205

În anul școlar 2018-2019 în Școala Gimnazială Gottlob au existat 17 cadre didactice.

Fig. 24 și 25. Școala Gimnazială Gottlob (stânga) și Grădinița cu Program Normal Gottlob (dreapta)

4.2. Cultura locală

Din istoria culturii Gottlobului, sunt de menționat corul mixt înființat în anul 1921, condus de învățătorul Wilhelm Iacob și, apoi, din 1932, condus de Wenner Francisc, și fanfara dirijată de Schmidt Francisc.

Decorul în structura caselor șvăbești este deosebit de aglomerat, ceea ce îl face pe L. Blaga să-l numească ”baroc”, firește ca și complexitate și organizare compozițională a motivelor ornamentale (*Blaga, 1926, p.4*).

Satele șvăbești bănățene au fost cele dintâi care au preluat formele de fronton ondulat după modele baroce, abia din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, modelul fiind adoptat, sporadic, în satele românești (*Secara, 1987, p.142*). Compozițiile ornamentale ale frontoanelor caselor nemțești se compun din motive străvechi, precum *soarele, rozeta, romb, triunghiul*, sugerând sensul escatologic și apotropaic al amplasării lor (*Moga, 1971, p.15*) dar și motive fitomorfe, precum *pomul vieții, laurul, florile* (*Prut, 1989, p.18*). Din punct de vedere cromatic, frontoanele cu relief în tencuială sunt albe, crem sau de culoarea tencuielii întregii case, efectul plastic rezultând din alternanța de lumini și umbre dat de însuși relieful (*Petrescu, Stoica, 1969, p.7*).

În ultimii ani, la casele construite recent, am constatat un masiv regres, o renunțare vizibilă, categorică la decorul în tencuială, rezultat al majorelor schimbări ale arhitecturii rurale actuale, atât din Gottlob, cât și din întregul Banat.

Arhitectura caselor șvăbești din Gottlob se înscrie în tipul caselor nemțești din Banat, caracterizate prin așezarea construcției cu partea scurtă la stradă, desfășurându-se pe adâncimea curții, cu grajdurile și cotețele cu hambar deasupra așezate pe laterala opusă casei sau în fundalul curții. Construcțiile sunt mai rar din văiușă, și mult mai des din cărămidă, cu două până la patru încăperi; acoperișurile în două ape din țiglă, rar din șindrilă, ferestrele din sticlă cu rame din lemn și unele cu ancadrame cu ornamente în stucatură. La casele vechi șvăbești existente încă, ornamentica nu lipsește niciodată, tot astfel cum nelipsită este înscrierea anului construcției sau a ultimei renovări și numele proprietarului în cartușe pe frontoane. Gospodăria mai conține curtea, cu o abundență de flori, și grădina din spatele casei, cu legume și zarzavaturi.

Ca o caracteristică generală a acestor gospodării este organizarea și întreținerea lor în spiritul lui ” Ordnung und Diszipline”, astfel, ele sunt văruite și/sau zugrăvite anual, efectuându-se operațiuni de reparații sau consolidări ori de câte ori se impune acest lucru. Drumurile pietonale și aleile de acces dintre corpurile de clădire ale gospodăriei au fost

efectuate din cărămidă de pavaj, care, asemenea cărămizilor și țiglelor, s-au fabricat fie la fabricile din Gottlob, fie la renumita fabrică de cărămidă din Jimbolia.

4.3. Sărbătorile din ciclul vieții (Kirwei, Ruga gottlobeană, Festivalul lubeniței)

Kirwei (Kirweifest sau Sărbătoarea Bisericii)

Pentru a avea o părere cât mai clară asupra acestui eveniment din viața șvabilor gottlobeni, am discutat cu doamna Matto Ana (născută în anul 1954), etnică germană, născută în comuna Gottlob.

„Această sărbătoare șvăbească avea loc în prima duminică din luna noiembrie, iar din anul 1980 s-a desfășurat în luna septembrie, deoarece vremea era mai caldă”.

Domnia sa afirmă că „în zilele premergătoare Kirwei-ului, bărbații șvabi se ocupau de înfrumusețarea propriilor locuințe și a spațiului din fața acestora (curățenia în curți, văruirea caselor și a copacilor, tăierea gardului-viu), iar femeile pregăteau delicatese culinare între care menționez: supe, carne friptă/fiartă, tort și alte 5 – 6 feluri de prăjitură”.

Doamna Matto explică faptul că pentru Kirwei ”se pregătea un pom (rozmarin) care era legat cu panglici colorate. Pomul era vopsit în culorile alb, roșu sau albastru. Duminica dimineața, cei implicați și invitații lor, participau la slujba religioasă ținută în Biserica Romano-Catolică din localitate. După - amiază se desfășurau alte evenimente, începând cu licitația pomului. Astfel, la licitație luau parte mai multe perechi de tineri, câștigătoare devenind perechea ce oferea cea mai mare sumă de bani. În curtea locației se desfășura un concurs de popice, concurentul victorios obținând o oaie, drept premiu.

În sala principală a Căminului cultural, spune domnia sa, se dansa pe ritm de vals, polcă și tango. Formația de muzicieni era din localitatea Grabați, membrii acesteia fiind plătiți din suma de bani strânsă de la străinii participanți la Kirwei. Îmi precizează faptul că muzicienii au fost cazați de către familiile de șvabi gottlobeni.

Convorbitoria mea îmi descrie vestimentația celor implicați direct în această sărbătoare. Tanti Ani menționează că femeile purtau două rochii pe zi (culoarea acestora putând fi galben, roșu sau albastru), în picioare pantofi cu tocuri, iar părul era prins în coc sau liber. Bărbații purtau costume închise, cămașă albă, pălărie neagră, prevăzută cu panglici de culori diferite. Îmi este precizat faptul că vestimentația era realizată de către croitori locali, o șvăboaică pricepută în croitul pălăriilor a fost Thuringer Aloisa.

În apropierea Căminului cultural se așezau mese pe care erau expuse spre vânzare jucării pentru copii: poșete, mărgel, ochelari de soare, mingi, fluiere etc.

La o săptămână de la Kirwei se organiza Kirwei-ul mic, derulat pe durata a două zile (sâmbăta și duminica).

La finalul discuției, consăteanca mea îmi precizează faptul că ultimul eveniment de acest fel a vut loc în anul 1989 și este nefericită că șvabii plecați spre alte zări nu s-au mai arătat doritori să organizeze o astfel de acțiune culturală în comunitatea în care au trăit” (2)

Fig. 26. *Perechi la Kirchwei, 1937*

(sursa: Rausch, 1937)

Fig. 27 . *Perechi la Kirchwei, 1937*

(sursa: Rausch, 1937)

Ruga gottlobeană

Din **Cronologia Județului Timiș** (Dudaș, 2004), aflăm că la 26 – 27 octombrie 1996 „la Gottlob, se organizează prima rugă românească din istoria localității”.

Pentru a menține viu spiritul sărbătorii din cadrul kirwei-urilor șvabești sau a rugilor bănățene din satele românești din Banat, dascălii gottlobeni și biserica de aici au inițiat, în 1996, Ruga bănățeană, în desfășurarea căreia se observau, atât elemente de influență șvabă, cât și aspecte ale obiceiurilor rugii românești.

„Alaiul format din copiii de la școala generală, îmbrăcați în diferite costume, reprezentând scene biblice, erau așezați în căruțe frumos aranjate, trase de cai împodobiți, fiecare reprezentând o scenă din Biblie. Prima căruță îl prezintă pe *Sfântul Dumitru*, a doua *Nașterea Domnului*, iar a treia *Iisus și copiii*.

Copiii, îmbrăcați îngerași, înconjurau aceste scene dându-le un farmec deosebit. Acestora li s-a adăugat trăsura nașilor, iar în spatele lor mergeau tineri îmbrăcați în costume populare. Toți se duceau la marginea satului pentru întâmpinarea invitaților de onoare ai bisericii, împreună au venit la biserică asistând la slujba religioasă. După slujbă, toată suflarea s-a adunat în mijlocul satului unde s-a încins Hora Unirii.

Nașii au fost conduși apoi la Căminul Cultural din localitate. Acolo, tinerii au prezentat o suită de dansuri populare bănățene, alăturându-se lor și echipa de dansuri populare a școlii primare, iar nașul a declarat petrecerea deschisă. Această petrecere a ținut două zile și două nopți. La sfârșitul rugii s-a transmis simbolul rugii, și anume, un coș frumos împletit conținând roadele pământului din satul nostru. Acest coș s-a transmis viitorilor nași din anul următor.

În satul nostru nu există acel obicei bănățean. Dascălii și copii au pregătit fiecare moment. Pentru scenele biblice au fost antrenați părinții copiilor, iar pentru cântecele religioase s-au făcut pregătiri în afara orelor de clasă. S-a încercat prin această rugă să se introducă în viața gottlobenilor un moment din obiceiurile bănățenilor, întrucât în satul nostru au venit români din toate zonele țării, după plecarea germanilor în ținuturile de origine”. (3)

Fig. 28 . Ruga Gottlobeană, 1996

(sursa: Fizitea, 1996)

Festivalul lubeniței

În fiecare an, de Sfânta Maria Mare (15 august), comuna Gottlob se îmbracă în straie de sărbătoare pentru a-și primii invitații la festivalul al cărui simbol este lubenița (pepene verde), cultivată de către localnici pe propriile meleaguri. Încă de la prima ediție (anul 2009) festivalul s-a bucurat de sprijinul Primăriei Gottlob și al Consiliului Local Gottlob, care l-au transformat într-un moment de bucurie și de sărbătoare a întregii comunități.

De asemenea, Școala Gimnazială Gottlob se implică an de an prin formația de dansuri „Florile Gottlobului”, prin realizarea de programe artistice, precum și prin clubul de majorete.

Remarcăm faptul că la festival sunt invitate formații de dansuri și cântăreți de muzică populară din țară, dar și din Serbia (Novi Knejevac) și Ungaria (Ujszentivan), așezări înfrățite cu comuna Gottlob

Fig. 29 . Trupa de majorete a Școlii Gimnaziale Gottlob

(sursa: ziuadevest.ro)

Fig. 30 . Ansamblul de dansuri Florile Gottlobului

(sursa:scoalagottlob.ro)

Fig. 31. Casa de cultură din Gottlob

5.ANALIZA ASPECTELOR ECONOMICE

1. Agricultura

Premisele naturale ale agriculturii

Dezvoltarea agriculturii și profilul acesteia sunt legate de particularitățile condițiilor naturale, de contextul socio-cultural și de nivelul tehnologic caracteristic colectivităților umane, ultimele două categorii având un caracter istoric și evoluții neregulate, într-o tendință general ascendentă. Agricultura din comuna Gottlob a reușit să se adapteze condițiilor fizico-geografice și să evolueze pe măsura dezvoltării societății umane, asigurând în permanență necesarul agro-alimentar al populației. Solurile fertile din clasa molisurilor favorizează dezvoltarea culturilor cerealiere, a plantelor tehnice și a culturilor legumicole.

Premisele social - economice ale agriculturii

Dacă factorii naturali prin trăsăturile lor specifice au imprimat teritoriului comunei Gottlob anumite particularități sub raportul economiei agricole, cei sociali – economici determină extinderea sau specializarea unor ramuri în funcție de cerințele economiei locale

și de potențialul uman existent. Între factorii sociali – economici cu mare influență asupra specializării unor ramuri agricole, menționăm consumul local și aprovizionarea așezărilor rurale din vecinătate. Factorul hotărâtor în dezvoltarea agriculturii îl constituie potențialul uman, privit atât sub raportul gradului actual de utilizare a forței de muncă, cât și ca producător și consumator de produse agricole.

Fig. 32. Utilizarea complexă a fondului funciar

Fig. 33. Utilizarea pastorală a pajiștilor

Cultivarea plantelor

Conform datelor primite de la Registrul Agricol al Primăriei Gottlob (august 2018), dintr-un total de 4.057,79 ha (118 ha pășune), în comuna Gottlob au fost cultivate diferite plante de cultură, după cum ne indică tabelul de mai jos:

Tabelul 18. Suprafața cultivată cu principalele culturi, anul 2018

Nr. crt.	Tipul de cultură agricolă	Suprafața (ha)
1.	Porumb	1923,40
2.	Grâu	659,37
3.	Orz	14,85
4.	Ovăz	39,50
5.	Triticale	27,21
6.	Floarea-soarelui	167,88
7.	Soia	90,08
8.	Mazăre	105
9.	Muștar	192,08
10.	Legume	260

11.	Dovleac	0,80
12.	Afine	12,64
13.	Pomi fructiferi	5
14.	Pepene verde	156
15.	Arbori Paulownia	4,75
16.	Cânepă	0,28
17.	Lucernă	74,95
18.	Graminee perene	206
19.	Pășune	118
20.	Total:	4.057,79

În prezent, creșterea animalelor se practică în propria gospodărie, produsele obținute fiind destinate consumului propriu, dar și comercializării în piețele sau târgurile comunale și urbane. Conform datelor primite de la registrul agricol al comunei Gottlob, la 31 decembrie 2018 în comuna Gottlob existau următoarele capete de animale domestice:

Creșterea animalelor

Creșterea animalelor are un rol deosebit în viața economică a oamenilor, datorită faptului că furnizează produse alimentare indispensabile acestora.

În condițiile restructurării agriculturii și odată cu redistribuirea pământurilor noilor proprietari s-a trecut la exploatarea unor efective mari de animale în gospodăriile anexe ale populației (ferme familiale).

Tabelul 19 - Șeptelul din comuna Gottlob, anul 2018

Nr. crt.	Denumirea animalelor domestice	Anul 2018
1.	Bovine	145
2.	Ovine	4800
3.	Cabaline	14
4.	Caprine	36
5.	Porcine	1050
6.	Găini	4600
7.	Albine	300 de familii

Sectorul secundar

Bucuria provocată de împodobirea bradului fie și numai cu un glob nou, autentic, păstrează în propriul filigran sentimental ceva din migala cu care a fost lucrat.

Firma **Moranduzzo România S.R.L.**, denumită și *Fabrica lui Moș Crăciun*, datorită specializării acesteia în confecționarea brazilor artificiali și a podoabelor pentru

pomii de Crăciun (globuri, vârfuri de pom, beteală, ghirlande, figurine ce compun scene biblice cu privire la Crăciun), se află sub patronajul lui Antonio Moranduzzo, având ca administrator principal pe Franco Cipriani. Corpurile construite ale fabricii au o suprafață totală de 8.442,92 mp, dintre care 2.316,81 mp sunt construcții noi. Utilajele folosite în benzile de producție sunt dintre cele mai moderne, iar materia primă de foarte bună calitate.

Începând cu anul 1997, firma Moranduzzo și-a transferat aproape toată producția în România, unde reușește să obțină calitate italiană la prețuri românești. O dovadă a seriozității și calității produselor se oglindește și în partenerii pe care societatea îi are, în acest sens amintind Metro, Sellgros, Carrefour.

Produsele de calitate purtând marca Moranduzzo - un nume respectabil și cu tradiție - sunt vândute în mai multe țări din Europa Occidentală și Centrală, actualmente fiind inițiate și contracte cu state din estul continentului.

Actualmente, societatea este în reorganizare.

Sectorul terțiar

Peter Drucker spunea că „micile afaceri reprezintă catalizatorul principal al creșterii economice”.

Începând cu anul 1990, privatizarea a determinat apariția unor societăți comerciale deschise fie în propriile locuințe, fie în clădiri aparținând statului român. Astfel, s-au deschis magazine mixte private, depozite cu produse diverse, pizzerii, baruri, firme de construcții, dar și firme de transport internațional.

Conform datelor statistice oferite de către primărie, în comuna Gottlob funcționează 46 de societăți comerciale între care menționăm : Corlan Trans S.R.L., Arbloom S.R.L., Mora Florence S.R.L., Agro Suprem S.R.L., Agromec Gottlob S.R.L., Agro Lez S.R.L., Ravi Smart Consulting S.R.L., MDI Instal Plus S.R.L., Floriali 2001 S.R.L., Sud-Est S.R.L., Vasesica S.R.L., Banat Melon S.R.L., Thermo Factory Plast S.R.L., Edil Gottlob S.R.L. etc.

Transporturile și căi de comunicație

Accesul din comuna Gottlob spre localitățile învecinate este facilitat de existența drumurilor asfaltate, după cum urmează: DJ 759 Gottlob – Lovrin, DJ 778 Gottlob – Jimbolia, DJ 790 Gottlob – Comloșu Mare, DC 11 Gottlob – Tomnatic și DC 12 Gottlob – Vizejdia.

Drumurile stradale au fost modernizate (asfaltate) pe o lungime de 4,5 km în localitatea Gottlob și 3 km în Vizejdia, iar 12 km de drumuri de exploatare agricolă au fost pietruite, prin fonduri A.P.D.R.P.

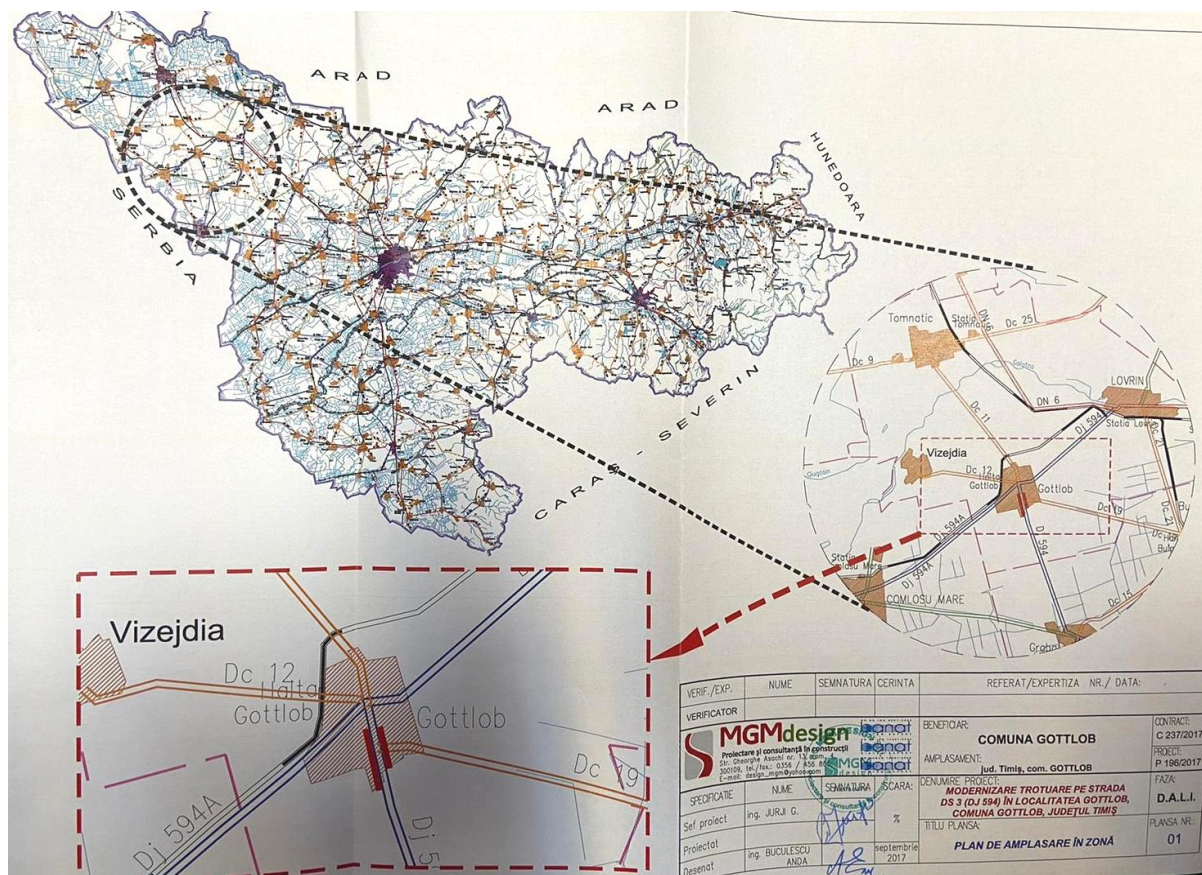

Fig. 34 . Harta județului Timiș (Comuna Gottlob – căi de comunicație)

(sursa:banatulmeu.ro)

Serviciul public de transport se realizează prin intermediul unui autocar și printr-un microbus Renault 15 + 1 locuri.

Serviciul voluntar pentru situații de urgență se efectuează cu ajutorul unei autospeciale STEYR, în caz de incendii, iar pentru dezăpezire există o lamă de 4 m.

A fost modernizat sensul giratoriu, iar pentru bicicliști există amenajată o pistă lungă de aproximativ 6 km.

Calea ferată leagă comuna Gottlob de municipiile Timișoara și Arad.

În centrul comunei Gottlob a fost construit un sens giratoriu prevăzut cu o fântână arteziană, orologiu și decor floral.

Fig. 35 . Comuna Gottlob –sens giratoriu

Serviciile publice locale

Primăria și Consiliul Local

Prin reînființarea comunei Gottlob, locuitorii acesteia vor beneficia de o relație mult mai ușoară cu autoritățile publice locale, o mai bună gospodărire a localității și o mai susținută dezvoltare economică și socială. Comuna Gottlob are o populație de 2284 de locuitori (la recensământul din anul 2002) și dispune de un sediu pentru primărie, școală primară, școală gimnazială, dispensar uman și post de poliție.

Primul funcționar comunal a fost Merle Petru, care deținea funcția de primar (*Sedule, 1962*). Comuna Gottlob a fost reînființată prin Legea nr. 54/2004, desprizându-se administrativ de comuna Lovrin. Este formată din Gottlob (centrul de comună) și satul Vizejdia.

Astăzi, comuna Gottlob este administrată de un primar și un consiliu local compus din 11 consilieri. Primarul, de la Partidul Național Liberal, a fost ales în anul 2004. Începând cu alegerile locale din anul 2016, consiliul local are următoarea componență pe partide politice (*sursa: Lista competitorilor care au obținut mandate. Biroul Electoral Central pentru alegerile din anul 2016*).

Tabelul 20. *Componența pe partide politice a Consiliului Local Gottlob, după alegerile din anul 2016*

Partide politice	Consilieri
Partidul Național Liberal	8
Partidul Social Democrat	2
Candidat independent	1

Fig. 36 . *Primăria Comunei Gottlob, județul Timiș*

Sistemul sanitar a fost asigurat, în trecut, de către două moașe, una plătită de comună, iar cealaltă era particulară. Comuna nu avea medic. În anul 1907, s-a clădit dispensarul medical, iar primul medic a fost dr. Trammer. După acesta a urmat în ordine dr. Takacs, dr. Gellert și dr. Weihrich. Acești medici erau particulari. Medicul de circumscripție era plătit de către stat și venea din Lovrin, Comloșu Mare, Grabați și Tomnatic.

În anul 1946, în comună s-a deschis dispensarul sanitar în care, în anul 1956, a început să funcționeze casa de nașteri. Primul medic al dispensarului sanitar a fost dr. Ortopan Tiberiu din Tomnatic. În anul 1959 funcționau doi medici, doi asistenți sanitari și o moașă. Medicul șef al comunei a devenit dr. Koch Karol. Înainte de război în comuna Gottlob funcționa o farmacie la nr. 271 (*Sedule, 1962*).

În zilele noastre, în Gottlob există un dispensar cu două cabinete medicale. Dispensarul se află la nr. 422 și funcționează ca un centru de permanență conform legii nr. 263/2004 și O.M.S.P. nr. 697/2011. De asemenea, în Gottlob mai există un cabinet stomatologic și o farmacie umană.

Asistența socială se acordă copiilor cu părinți plecați în străinătate (temporar/definitiv), persoanelor cu dizabilități și bătrânilor fără venituri.

Postul de **poliție**, din comuna Gottlob, a fost înființat în anul 1948, înainte de acest moment Gottlobul aparținând de Postul de Poliție Grabați.

Astăzi, Poliția din comuna Gottlob se preocupă de respectarea ordinii și liniștei publice, precum și de apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor din comună. De menționat este faptul că în comuna noastră rata infracțiunilor este foarte scăzută.

Serviciul poștal s-a înființat la mijlocul secolului al XIX-lea. Acest oficiu era condus de către învățătorul Glass Dionisiu, care strângea scrisorile cetățenilor și le expedia cu diriginta, care circula cu poștalionul de două ori pe săptămână, parcurgând distanța de la Lovrin la Kikinda Mare. Oficiul poștal s-a deschis în anul 1900 și funcționa în casa cu nr. 53. Primul diriginte a fost o femeie cu numele Puspoki (*Sedule, 1962*).

În prezent, Oficiul poștal din comuna Gottlob are drept scop încasarea de taxe, de impozite, eliberarea de avize, precum și de distribuire zilnică a corespondenței.

Turismul

În cazul comunei Gottlob se poate vorbi despre turism ca ramură economică doar complementar, deoarece potențialul natural este redus, iar cel antropoc este reprezentat doar secvențial.

Referitor la *potențialul turistic natural* nu este greu de sesizat faptul că acesta este modest, câmpia fiind elementul de peisaj dominant și loc de habitat pentru o faună diversă, uneori cu atractivitate cinegetică. Rețeaua hidrografică de suprafață își poate aduce contribuția la patrimoniul turistic al comunei prin existența luciurilor de apă artificiale, reprezentate de bălțile Endays și Seppi în contextul în care viața stresantă de la oraș obligă cetățenii să caute la sfârșit de săptămână locuri cât mai „sălbatice”, de preferat în preajma cursurilor de apă, pentru a-și permite câteva ore de relaxare.

Nici la partea de *patrimoniu turistic antropoc*, lucrurile nu sunt deosebite, deoarece în afara lăcașelor de cult (care doar ele însele nu potențează dezvoltarea turismului), nu sunt alte obiective deosebite. Trebuie menționat, însă, **situl arheologic din satul în Vizejdia** format din doi *Tumuli* datând din mileniul al II-lea î.Hr. (epoca bronzului). Acestora se adaugă o *salină artificială*. Scopul creării acestei saline a fost atât pentru a atrage turiști, cât și pentru a pune la dispoziția localnicilor un spațiu pentru relaxare. Blocurile de sare au fost aduse din localitățile Ocna Mureș și Praid. Potrivit specialiștilor, bioenergia granulelor de sare are un efect benefic asupra rinichilor, purificării sângelui, întăririi sistemului nervos și pentru încetinirea procesului de îmbătrânire. Salina artificială are două încăperi, una dintre acestea este destinată copiilor, fiind dotată cu un mobilier special. De asemenea,

există două grupuri sanitare. Investiția a fost realizată cu resurse din bugetul local. Potrivit informațiilor oferite de către Primăria Gottlob, în anul 2019, salina a fost vizitată de un număr de 780 de persoane (sursa: Arhiva Primăriei Gottlob).

Fig. 37 Salina artificială Gottlob

(Sursa: observatordetimis.ro)

Nu sunt de neglijat sărbătorile locale de tipul *Rugii de la Gottlob* și *Kirweichul* german, *cinematograful* rural (în contextul în care acest tip de săli de spectacol sunt tot mai rare chiar și în mediul urban) și *parcul* care este unic în peisajul bănățean. Un heleșteu, o fântână arteziană, trandafiri cât încape, locuri de joacă, sunt câteva dintre motivele care pot duce la o după-amiază liniștită într-un loc deosebit.

În Gottlob a fost amenajată o pistă pentru biciclete pentru a spori siguranța bicicliștilor în trafic. Această pistă are o lungime de aproximativ 6 km, autoritățile locale abilitate fiind hotărâte să dezvolte acest proiect de infrastructură.

Într-un spațiu eminent agrar, cum este cazul comunei Gottlob, turismul rural sau varianta sa agroturismul își pot găsi o nișă prielnică.